BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 57-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.404/939

Nr. 305 Marți 5 Noembrie 1940
8 Pagini P

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

TINERETUL UNIVERSITAR

Sursă de avânt, de elan, pepinieră din care se vor recoita conducătorii de mâine ai țării, supremul așezământ cultural, Universitatea, și-a deschis din nou porțile „cu mai puțini, în țară mai mică", așa cum spunea rectorul Universității, d. P. P. Panaitescu.

Nu sunt fraze de circumstanță, ci realități constatate pretutindeni, că pregătind în mod conștient tineretul, un neam își consolidează continuitatea și își asigură viitorul.

Greșala trecutului, pe care noi de sute de ori am scos-o în evidență, e că se cerea tineretului o rigiditate în mișcări, o înăbușire a entuziasmului, o potolire a oricărei curiozități intelectuale, o temperare a oricărei manifestări inerente vârstei.

Lipsind armonia firească între dascăli și elevi, era absent contactul și înțelegerea între generații, pentru că de pe catedră rari erau profesorii cari să vină în rândurile celor setoși de lumină, să-și aplece urechea să asculte cu părintească grije frământările tinerești, încrezătoare, neștiutoare, dar aproape totdeauna de bună credință.

De câte ori n'am arătat când se luau măsuri de silnicie în sălile facultăților, că polițismul nu poate distruge entuziasmul luminat de făclia unui crez, că e datoria profesorilor, ca, în afara lecțiilor, a căror durată era statornicită de minutar, să cunoască toate năzuințele tinerelor vlăstare date lor spre formare, stând de veghe să se realizeze speranțele lor, cu mintea și înțelegerea vârstniciei, dar cu amintirea sufletului dela 20 de ani...

Felul cum unii profesori universitari și-au îndeplinit misiunea, a determinat pe Conducătorul Statului, generalul Antonescu, să autorize, prin decret-lege, ministerul educației naționale, să revizuiască situația tuturor membrilor corpului didactic din învățământul superior și anume: legalitatea numirii în învățământ; activitatea științifică; activitatea didactică; activitatea publică și ținuta morală.

Condițiile puse prin decretul-lege, pentru noile numiri la catedrele ce vor deveni vacante, trebue să țină seama de obiecțiunile ce s'au adus inactivității ori neînțelegerii din trecut, spre a da cu adevărat o viață nouă învățământului superior.

Lăsând aripile avântului tineresc, servim conștiința, progresul, libertatea, țelurile și idealurile unui neam; nivelând diferența de concepții de la o generație la alta, căldura celor tineri și experiența celor vârstnici se vor îmbina armonios spre a statornici atitudinea bărbătească a tuturora în fața eventualităților.

Afară de această misiune educatoare, Universitatea creiază oameni pricepuți în toate specialitățile, pentru a aduce servicii țării, căreia toți îi datorează închinarea întregii activități, realitate subliniată și de exponentul studențimii care a arătat că încrederea arătată ei de statul legionar și de profesori, nu va fi înșelată.

„Munca pe care o așteptăm dela voi trebue să umple golul lăsat de atâția români rămași dincolo de granită", a spus rectorul Universității, amintind prin aceasta datoria pe care o avem toți, îndeosebi generația care leagă trecutul cu viitorul, să nu uităm și să nu dezarmăm sufletește până ce nu vom repara dureroasa nedreptate ce ni s'a făcut, până nu vom obține din nou reîntregirea hotarelor, până nu vom realiza din nou unirea pentru care sute de mii de vieți s'au jertfit.

SCRISORI DIN BELGRAD

IUGOSLAVIA
IN FAȚA EVENIMENTELOR INTERNAȚIONALE

de dr. D. GREGORIC

Belgrad, Octombrie

Valul autodeterminării naționale și al reconstrucției populare, ce se abate asupra Europei, a găsit în Iugoslavia o situație cam neclară.

Statul iugoslav, construit pe cei trei stâlpi, sârbi, croați și sloveni, a fost la începutul existenței sale foarte mult sub influența șirului de idei al democrației din Vest. In Serbia dinaintea războiului exista un fel de democrație patriarhală, care nu semăna și era departe de a fi inspirată de democrația franceză, sau engleză. Poate în forma exterioară s'a putut vedea în Serbia, în cursul secolelor, o asemănare cu principiile democratice din Vest. Viața economică și relațiunile politice era într'o stare atât de nedesvoltată, încât toate fenomenele caracteristice ale democrațiilor din Vest, lipseau cu desăvârșire.

După unirea Serbiei cu celelalte teritorii iugoslave chestiunile au luat o formă nouă și mult mai importantă.

Metodele patriarhale vechi nu au mai putut face față împrejurărilor. Noul stat mărit punea noui probleme, a căror soluționare nu se mai putea face prin metodele vechi.

Toate chestiunile de natură socială, națională și economică survenite din noua conviețuire a popoarelor de atâta timp despărțite, au determinat conducerea politică de a fi nedecisă și influențată de mulțimea complicațiunilor.

Sub impresia victoriei puterilor mondiale din Vest, s'a produs în Iugoslavia din primii ani de după război, o idolizare a democrațiilor din Vest, cari au putut dicta ani de-arândul viața politică a țării. S'au împrumutat forme și formule internaționale, fără a se gândi dacă ele se potrivesc pământului și poporului, cărora li se aplică. Problemele ce n'au putut fi soluționate pe calea aceasta, deoarece erau de natură cu totul aparte și departe de evenimentele externe, au fost supuse unor încercări de soluționare, născându-se astfel din ele numai provizorate și jumătăți de măsuri.

Inainte de toate a fost influența francmasoneriei condusă de Marele Orient din Paris, care și-a asigurat în timpurile acestea un rol conducător în viața statului iugoslav. Francmasoneria pătrunsă în majoritatea partidelor politice și-a câștigat o situație conducătoare în viața economică și spirituală și a fost protectoarea [illegible]

Dizolvarea lojilor masonice a fost primul semn al triumfului nouei orientări. Pentru Iugoslavia, această disolvare nu înseamnă numai înlăturarea unei asociații secrete, ci și o rupere cu politica de până atunci.

In al doilea rând vin diferitele dispozițiuni, ce tind la înlăturarea influenței evreești pe tărâmurile economic și spiritual. Deocamdată au fost scoase din mâinile evreești toate instituțiile comerciale și industriale, ce se ocupau cu confecționarea sau vânzarea produselor alimentare. In întreprinderile evreești s'au numit comisari, responsabili față de stat în ceiace privește conducerea.

Pentru învățământul din licee și universități s'a introdus numerus-clausus, prevăzându-se un procent proporțional între populația evreiască și ariană. De oarece acest procent este foarte mic, s'a aprobat pentru universități numai un număr de 20 studenți evrei. Se lucrează acum la dispoziținea pentru înlăturarea evreilor din librării, filme, edituri, cinematografe, teatre și radio.

Toate aceste măsuri sunt aprobate cu înțelegere și satisfacție de popor, mai ales că în economia din teritoriile liberate în 1918, evreii sunt elementul hotărîtor.

In Iugoslavia se lucrează în prezent la o mare operă legislativă, spre a se reglementa problemele sociale și îndruma economia pe noui baze și noțiuni naționale. Nu este vorba de măsuri temporare, ci de soluțiuni, izvorite dintr'o convingere fermă și o nouă orânduire.

Iugoslavia s'a găsit singură și pretinde în Europa nouă locul ce i se cuvine.

Dr. D. GREGORIC

RĂZBOIUL ITALO-GREC
OPERAȚIILE MILITARE DIN EPIR ȘI ACTIVITATEA AVIAȚIEI ITALIENE

de R. SEIȘANU

Situația pe teatrul de operațiuni grec, după comunicatul de eri al cartierului general al armatei italiene, este următoarea:

In regiunea Epirului de nord trupele italiene continuă operațiile lor atât în valea fluviului Kalamas din apropierea zonei frontierei albano-grecești; cât și în direcția sud, spre Ianina și direcția est, spre înălțimile munților Pindului. Obiectivele imediate ce urmează să le atingă coloanele italiene din acest sector sunt orașele Ianina și Metova, — primul capitala Epirului și centru comercial; al doilea, poziție strategică în sectorul Florina, lacul Presba, dela est, operațiile sunt în curs.

Trupele grecești ocupă poziții pe înălțimile munților și completează lucrările de fortificații pe liniile succesive pe care vor să se mențină.

Concentrarea trupelor italiene și grecești în zonele de operațiuni, continuă. In cursul zilei de eri aviația italiană a bombardat obiectivele militare și bazele navale și aeriene dela Salonic, Salamina și din insulele Corfu și Creta; precum și instalațiile portuare de pe canalul Corint, linia ferată Atena-Corint și gara Larissa.

Ziarul „Messaggero" din Roma dă interesante informații privitoare la organizația aviației grecești.

El scrie că aviația grecească a luat dezvoltare dela Decembrie 1939 încoace, când s'a înființat ministerul aerului. De atunci a sporit numărul avioanelor militare de proveniență britanică, al aerodromurilor, al stațiilor de hidroavioane și de aprovizionare cu benzină; al terenurilor de manevră și al centrelor pentru formarea piloților și a întregului personal navigant aeronautic. Până acum doi ani aviația greacească dispunea de două divizii aeriene „terestre" la Atena și Teba; o divizie „navală" și câteva baze. Astăzi centrele principale ale aviației grecești sunt la Tatoi (lângă Atena), Falero, Larissa și Salonic; iar un număr de cel puțin 50 de centre de al doilea ordin sunt instalate în Macedonia occidentală și în Tesalia.

După ziarul „Messaggero" reorganizarea și dezvoltarea aviației grecești s'a făcut cu ajutorul Angliei și după metodele aplicate în aviația britanică. Aviația italiană este însă în măsură prin superioritatea forțelor de care dispune, să domine noul teatru de operațiuni din Grecia, dispunând și de avantajul că bazele sale aeriene din sudul Italiei și din insulele Dodecanezului sunt în apropiere de bazele aeriene și navale grecești.

Harta generală a Greciei cu zona ocupată de trupele italiene și cu indicația obiectivelor militare și aeriene bombardate de aviația italiană

semnată, căci e cheia ce deschide accesul spre defileurile Pindului.

Odată aceste obiective atinse, trupele italiene vor înainta spre sud, în direcția Arta-Preveza, spre a pune stăpânire pe Epir, — adică pe ținutul cuprins între ramura de răsărit a munților Pindului și coasta mării Ionice până la golfurile Patras-Corint. Acum luptele se dau în depresiunea situată între culmile Culeu și Valea Caldă de la est și culmea Micicheli de la vest ce domină orașul Ianina, la o distanță de 40—50 km. de frontiera de nord-est a Greciei.

Această depresiune, care se întinde între Băiasa și Arta mai este numită și „Zagor". După datele publicate de d. Anastase Hâciu în documentata sa lucrare „Aromânii", în această regiune, bogată în turme, fructe, viță de vie, și ceva cereale, au fost sub dominația turcească 40 de târgușoare, toate locuite numai de aromâni, dintre care au mai rămas aromânești 13 și anume: Leașnița, Dobinova, Paliohori, Laișta, sau Laca, Băeasa, Macrini, Șes-Cerneș, Floru, sau Flămburari, Doliani, Grebeniți, Trestenic și Drăgai. Incă din secolul al XVI-lea toate comunele din ținutul Zagorului erau trecute în registrele administrației imperiului otoman ca „olahchivi", adică sate românești.

In ce privește populația capitalei Epirului de azi — Ianina —, în 1903, sub dominația turcească, acest oraș număra 30.000 de locuitori, dintre care 10.000 aromâni, 8000 de greci și 12.000 albanezi și turci. In vale grecești situate în insulele mărilor Mediterana, Ionică și Egee și în Grecia continentală. In ce privește războiul naval-aerian, coastele Greciei, atât prin lungimea lor, cât și prin numeroasele lor golfuri, porturi și baze, permit să fie folosite atât de submarine și torpiloare, cât și de hidroavioanele destinate să opereze în marea Egee, marea Mediterană, marea Ionică și chiar în marea Adriatică. In cursul războiului mondial și în deosebi cu prilejul expediției nefericite a aliaților în regiunea Dardanele, s'a dovedit valoarea bazelor grecești dela Salonic și din insulele mării Egee.

Forțele navale ale Greciei sunt însă foarte modeste, în raport cu cele italiene.

PORTUL PIREU

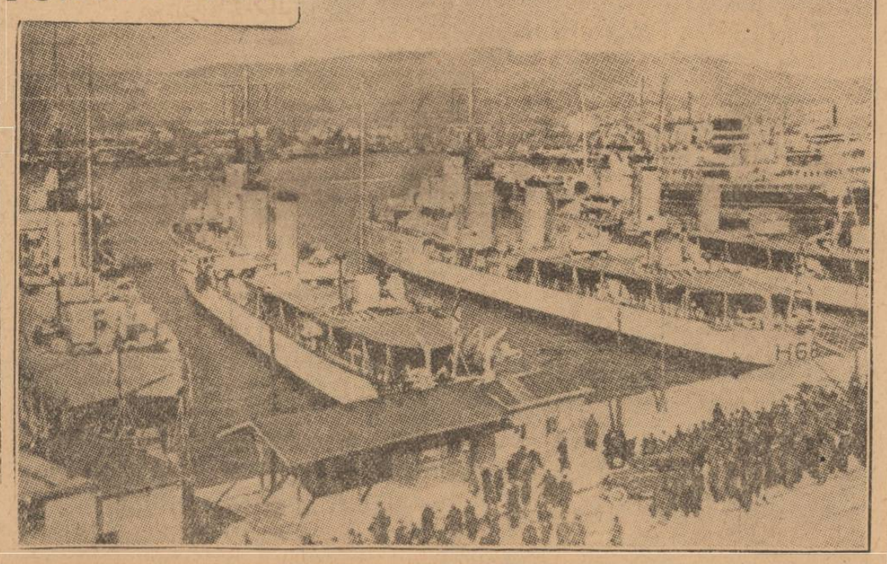

Distrugătoare engleze în portul Pireu

O NOUĂ INTÂLNIRE
INTRE CONTELE CIANO ȘI D. RIBBENTROP

Tratativele franco-germane. — Războiul greco-italian. — Forurile autorizate germane și declarațiile d-lui Ismet Inonu

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 2. — Se confirmă acum în totul că sosirea ambasadorului von Papen dela Ankara la Berlin nu poate fi înregistrată printre evenimentele politice de seamă ale zilei, după cum s'a crezut la început, ci că adevăratul ei scop ar fi mai mult să mascheze o altă vizită politică, în schimb foarte importantă.

După cum se spune, la vânătorile de fazani din regiunea Sudeților, la cari a fost invitat d. von Papen, nu ia parte numai ministrul de externe al Germaniei, d. Ribbentrop, ci și ministrul de externe al Italiei contele Ciano.

Știrea aceasta nu e desmințită de cercurile competente germane, acestea spunând numai că nu pot să se pronunțe în această privință. Formula aceasta a fost dealtminteri destul de des întrebuințată în ultimii ani cu prilejul unor asemenea evenimente și mai ales cu ocazia întâlnirilor particulare dintre personalitățile de seamă ale celor două țări.

După cum se spune, contele Ciano va părăsi Marți Germania, fapt care dovedește însemnătatea vizitei sale, în cursul căreia urmează să se discute desigur chestiunea franceză, precum și aceea a războiului italo-grec.

Dacă, afară de impresia nefavorabilă produsă de un articol de ziar al generalului Weygand n'au intervenit până acum noui momente în prima chestiune, în schimb, în cea de a doua, a războiului italo-grec, s'a vorbit de o eventuală influențare a relațiilor greco-germane.

Faptul nu se confirmă, iar forurile autorizate dela Wilhelmstrasse nu văd, după cum se spune, niciun nou moment care ar putea avea vreo influență asupra actualei stări de lucruri.

Cercurile politice autorizate de aci, referindu-se la conflictul greco italian, spun în schimb că mersul lui ar putea fi influențat de evenimente de natură internă care ar surveni în Grecia. Se vorbește în această privință de neînțelegeri în sânul cabinetului grec și, după cum spune „Berliner Boersenzeitung", aceste neînțelegeri, isbucnite în momentul primirii ultimatului italian, se accentuiază pe zi ce trece. Se spune chiar, că în urma neprimirii ajutorului promis de Marea Britanie, s'ar fi produs chiar demonstrații de stradă la Atena.

*

Deoarece d. von Pappen n'a putut de sigur să facă în cursul scurtei sale șederi la Berlin nici un raport, urmând să dea lămuririle necesare deabia la vânătoarea din munții Boemiei, atmosfera de aci în legătură cu situația din Turcia continuă să fie influențată de discursul rostit de președintele Ismet Inonu în fața Adunării Naționale.

Forurile dela Wilhelmstrasse nu iau niciun fel de atitudine față de declarațiile d-lui Ismet Inonu. In ce privește partea din discurs în care d. Ismet Inonu a repetat bunele relații dintre Turcia și Marea Britanie, forurile autorizate germane se mărginesc să declare că au luat cunoștință de acest pasaj, precizând că el nu înseamnă altceva decât o menținere a directivelor politice de până acum ale guvernului turc, iar despre atitudinea presei turce, se spune la Wilhelmstrasse că ea a fost dela început alături de Anglia, manifestându-se și de data aceasta în același sens.

ATITUDINE FAȚĂ DE UN ARTICOL AL GENERALULUI WEYGAND

Berlin, 2. — **Articolul publicat de generalul Weygand într'un ziar din Maroc și în care referindu-se la onoarea națională a poporului francez, fostul comandant al armatei franceze spune că Franța nu va face niciun fel de cezione teritorială, a fost în mod special înregistrat de forurile autorizate dela Wilhelmstrasse. Trebue mai ales relevat faptul că articolul a fost aspru criticat, precizându-se, după cum spun cercurile observatoare de aci, că cele spuse de generalul Weygand în articolul său constitue o atitudine de opoziție față de politica Pétain-Laval.**

După ce se arată că încheerea definitivă a păcii dintre Franța și Germania nu poate fi încă așteptată să se producă în timp apropiat, se precizează că ea va fi stabilită pe constatarea recunoscută de însiși d-nii Pétain și Laval, anume că Franța a fost învinsă. Nu se vor pune însă Franței condiții umilitoare într'o pace stabilită pe această bază. Totuș, spre a ne putea pronunța asupra modului în care Franța va trebui să plătească politica dusă de ea, înfrângerea ei și războiul pierdut, e suficient să fie amintit faptul că Germania nu e de părere că pot fi citate de către francezi anumite expresii, cum ar fi chiar aceea de onoare națională, de care a făcut uz generalul Weygand în articolul său.

O PUNERE LA PUNCT

Postul de emisiune maghiar și agenția telegrafică ungară, revin cu neașteptate interpretări asupra desmințirii publicate de presa română în legătură cu afirmațiile neîntemeiate ale postului de Radio Budapesta, în ce privește așa zisa formulare de către d. Elemer Gyarfas și pretinsa respingere a unei propuneri prin care s'ar fi solicitat instituirea unei comisiuni, mixte româno-ungare, pentru reglementarea statutului minoritar din ambele țări.

Cercurile bine informate precizează că d. General Antonescu, Conducătorul Statului Român și Președintele Consiliului de Miniștri, nu are nici un motiv de a-și schimba atitudinea și stăruie dimpotrivă în aceiași fermă hotărîre, care se explică prin atitudinea perseverent obstrucționistă a guvernului maghiar. Se reamintește totodată că hotărîrea guvernului român a fost definită și pe larg motivată în memoriul depus la Budapesta de d. ministru plenipotențiar Valer Pop, șeful delegației române. Toate cele susținute în acest memoriu își găsesc o permanentă și dealtfel necontestată îndreptățire în realitatea faptelor.

LA FLORENȚA

Fuehrerul și Ducele, în balconul faimosului Palazzo Vecchio din Florența

EVENIMENTELE VĂZUTE DELA ROMA

Prin telefon, dela corespondentul nostru particular

ROMA, 2. — In prezența conflictului italo-grec, presa subliniază faptele militare pe cari le trimit corespondenții de gazete depe frontul oriental, cum și reacțiunea pe care aceste note o au în presa internațională.

Se spune că guvernul dela Atena nu a vrut să accepte propunerile Italiei și deci, acum, cuvântul îl au armele.

Natural că, dacă dela Atena s'ar cere sugestii și Grecia ar vrea să accepte aceste propuneri, e de presupus că Italia ar primi soluționarea pașnică a acestui conflict. Dar, se exclude pe deaintregul credința că Italia ar face cea mai mică presiune în acest sens.

De asemeni, se desminte svonul că în Albania ar fi isbucnit vreo revoltă. Dimpotrivă, domnește cel mai mare calm și entuziasm.

După declarația făcută la Berlin, unui ziarist străin, după care ar exista probleme între Germania și Franța și între Axă și Franța, și că toate chestiunile inerente acestei țări vor fi rezolvate în perfect acord de către Axă, a provocat, ca și zilele trecute, un viu interes.

La Roma se insistă din nou asupra faptului că cel mai perfect acord există între cele două puteri amice.

Astfel, se mai subliniază, că deocamdată, Axa n'a început încă tratativele sale cu Franța. Dar, dacă această țară ar dori să se încadreze cât mai curând în noua ordine a Europei și puterile Axei, ținând seama de necesitățile Franței, printr'o atare pricepere, nu vor uita, totuși, că Franța a vroit și a pierdut războiul și că trebue să plătească tributul datorit acestei stări de fapt.

Orice pronostic în această direcție ar fi prematur.

E. C.

IN CORPUL ZIARULUI:

LA HOTARUL CLUJULUI

NICI-O ULIȚĂ ȘI NICI-UN COLȚ NU MAI E CUM AU FOST.- REGIMUL ROMÂNESC INCEPE SĂ FIE PRETUIT ȘI DE CĂTRE „ENTUZIAȘTI". CÂTEVA ASPECTE DE DINCOACE ȘI DE DINCO[illegible]E GRANIȚĂ